

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van GO! basisschool De Leefschool Oosterzele te
OOSTERZELE**

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 2824

Instelling GO! basisschool De Leefschool Oosterzele

Directeur Martine VANDE MOORTELE

Adres Groenweg 4 - 9860 OOSTERZELE

Telefoon 09-362.49.63

Fax -

E-mail bs.oosterzele@g-o.be

Website www.leefschool.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Schelde-Dender-Durme

Adres Zuidlaan 3 - 9200 DENDERMONDE

Scholengemeenschap Schelde Dender Durme

Adres Noordlaan 10 - 9230 Wetteren

CLB GO! CLB Dendermonde

Adres Grote Markt 25 - 9200 DENDERMONDE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 25-04-2016, 26-04-2016 en 28-04-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 28-04-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 26-05-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Christelle HAELTERS

Teamleden Barbara LECOQ

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	8
3.1.1.4 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie, wetenschappen en techniek, mens en maatschappij ...	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde	12
3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	15
3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij	15
3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	15
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	18
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	19
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	19
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	21
4.1 Aanvangsbegeleiding	21
4.2 Leerbegeleiding	22
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	24
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	27
6.1 Wat doet de school goed?	27
6.2 Wat kan de school verbeteren?	27
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	28
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	28

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

GO! basisschool De Leefschool Oosterzele behoort tot het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. Het is een zelfstandige basisschool, landelijk en centraal gelegen in de dorpskern van Oosterzele. De school bevindt zich in een domein met heel veel groene speel- en ontwikkelruimte. De Leefschool is een methodeschool die de leefschoolorpedagogiek toepast. De schoolvisie waarin het ervaringsgericht onderwijs centraal staat, stuurt het pedagogisch-didactisch handelen van de teamleden aan. Sedert ruim tien jaar past het schoolteam deze pedagogiek toe wat resulteerde in een enorme groei. Momenteel bestaat de school uit vier kleuter- en zes lagere klassen. Het schoolteam kiest bewust voor graadsklassen waarbij kinderen van twee leeftijden samen in een leefgroep zitten.

Op basis van het vooronderzoek van 19 april 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. Zowel in de kleuter- als de lagere afdeling ging ze de inspannings- en resultaatsverplichting na van de leergebieden mens en maatschappij, wetenschappen en techniek, wiskundige initiatie en wiskunde. Verder peilde ze naar de kwaliteitsbewaking van de aanvangsbegeleiding en de leerbegeleiding. Daarnaast onderzocht ze hoe het algemeen beleid van de school vormt krijgt. Ook aspecten van de regelgeving en de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving maakten deel uit van het onderzoek.

In de kleuterafdeling voldoet het onderwijs voor de leergebieden wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek aan de verwachtingen van de overheid. Het leerplangerichte projectmatig en thematisch onderwijsaanbod is voldoende breed, evenwichtig en samenhangend. De kleuteronderwijzers kiezen voor een ervaringsgerichte aanpak en schakelen krachtige interactieve werkvormen in. Zij bieden wiskundige begrippen en vaardigheden doelgericht en intentioneel aan. De kleuters participeren en experimenteren actief en hun aandeel in proces en product is groot. Het welbevinden, de betrokkenheid en de beleving van de kleuters staan voorop. De evaluatie verloopt doelgericht. De geboden brede basis- en verhoogde zorg ondersteunen het nastreven van de ontwikkelingsdoelen van de onderzochte leergebieden.

In de lagere afdeling voldoet het onderwijs voor de leergebieden wiskunde, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek aan de verwachtingen van de overheid. De uitbouw van het onderwijsaanbod wiskunde steunt vooral op een onderwijsleerpakket. De manier waarop de onderwijzers dit gebruiken, bevordert een evenwichtig, gradueel en vrijwel volledig onderwijsaanbod. Zij hebben er oog voor om hun onderwijs af te stemmen op de individuele noden van de leerlingen. De leefwereld van de leerlingen betrekken bij het aanbod en werken vanuit realistische contexten is de basis van hun onderwijs. De onderwijzers bieden voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek levensnabij en werkelijkheidsgericht onderwijs aan. Het projectmatig en thematisch aanbod vertrekt vanuit levensechte contexten. De onderwijzers slagen er in om de projecten die de leerlingen kiezen, af te stemmen op de leerplandoelen. Ze ontwikkelen een doelgericht en werkelijkheidsgericht onderwijsaanbod waarin alle domeinen aan bod komen. Leeruitstappen, waarnemingen, experimenteren en exploreren ondersteunen de brede vorming. Opvallend is de bijzondere aandacht om het zelfsturend leren van de leerlingen te bevorderen.

De onderwijsinspectie onderzocht de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen aanvangsbegeleiding en leerbegeleiding. Het schoolteam realiseert een doelgerichte aanvangsbegeleiding. Het wil de professionele kwaliteiten van nieuwe leerkrachten maximaal ontwikkelen door voortdurende coaching in functie van de schoolprioriteiten en de persoonlijke behoeften. Via klasbezoeken, functionerings- en evaluatiegesprekken volgt de directeur deze ontwikkeling op. Nieuwe leerkrachten ervaren dit begeleidend proces als zeer waardevol. De leerbegeleiding is gebaseerd op een gedragen visie. Het schoolteam profileert zich terecht als een zorgzaam team waar kinderen met leer- of ontwikkelingsproblemen kunnen rekenen op de begeleiding en de ondersteuning van gemotiveerde (kleuter)onderwijzers en een enthousiast zorgteam. De inzet en de kritische zelfreflectie van alle betrokkenen zorgen ervoor dat de genomen acties effect opleveren voor de klaspraktijk en de individuele leerlingen. Toch vormt het een uitdaging voor het schoolteam om de globale zorgwerking te baseren op de principes van handelingsgericht en handelingsplanmatig werken.

Binnen het schoolteam heerst een aangenaam en collegiaal werkklimaat. Een motiverende en inspirerende directeur stuurt het beleid van de school en zet in op de ontwikkeling van de leefschoolisie. Zij ondersteunt haar team met opvolging en coaching en kan hierbij rekenen op de inzet van vernieuwingsbereide, enthousiaste en geëngageerde teamleden met een grote schoolbetrokkenheid. Ook de ouders hebben een belangrijke plaats in het schoolleven. Dit resulteert in een duidelijk waarneembaar wij-gevoel, waar alle betrokkenen blijk van geven. 'Samen school maken' staat voorop. Het schoolteam hecht grote waarde aan participatief leiderschap en democratische, transparante besluitvorming. De evaluatie en bijsturing van de schoolwerking behoort tot de schoolcultuur.

De situatie op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne voldoet. Het beleid brengt de organisatie van het welzijnsbeleid in kaart en spoort tijdig risico's en knelpunten op. Systematisch werkt het beleid deze weg of realiseert tussentijds oplossingen. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om verbeterpunten blijvend op te volgen en aan te pakken. Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor de onderwijsdoelstellingen in zowel de kleuterafdeling als de lagere afdeling, voor de overige erkenningsvoorwaarden en voor de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Binnen het schoolteam is het beleidsvoerend vermogen voldoende groot om de huidige ontwikkelingsprocessen op de ingeslagen weg verder te zetten. Hierbij kan het zich laten inspireren door de aanbevelingen in dit verslag.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Aanvangsbegeleiding

Onderwijs - Begeleiding

- Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. Zij zorgen voor een voldoende breed, evenwichtig en samenhangend aanbod. De krachtige leeromgeving, met een verscheidenheid aan ontwikkelingsmaterialen, biedt ruime kansen aan de kleuters om op een betrokken en speelse manier wiskundige vaardigheden te oefenen. De kleuteronderwijzers ondersteunen de kleuters in voldoende mate bij problemen op het vlak van wiskundige initiatie.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate na. Ze streven deze doelen in een natuurlijke samenhang met andere leergebieden na. De ervaringsgerichte aanpak komt tegemoet aan de natuurlijke exploratiedrang van de kleuters. De kleuters krijgen tal van kansen om te exploreren en te experimenteren binnen een rijke en stimulerende klas- en schoolomgeving. Zo verwerven ze voldoende kennis, vaardigheden en positieve attitudes voor wetenschappen en techniek.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate na. Het aanbod is conform de didactische principes van de leefschoolmethode en voldoende breed en evenwichtig uitgewerkt. Er is aandacht voor de werkelijkheid binnen en buiten de klas. Kleuters kunnen volop waarnemen en verkennen en krijgen zo meer greep op de wereld waarin ze leven.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie, wetenschappen en techniek, mens en maatschappij

Curriculum	Het onderwijsaanbod van de onderzochte leergebieden is evenwichtig en volledig.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	Duidelijke afspraken op schoolniveau zorgen voor een grote gelijkgerichtheid in de planning van het onderwijsaanbod. Uit de planningsdocumenten blijkt een sterke leerplangerichtheid. De kleuteronderwijzers koppelen ook de kringen, de weerkerende activiteiten, het contractwerk en de hoekenwerking aan de leerplandoelen. Het aantal leerplandoelen per activiteit beperken, in functie van de doelgerichtheid, is in ontwikkeling. Dit geldt zeker voor de terugkerende activiteiten en de kringen. De kleuteronderwijzers bewaken de volledigheid van het onderwijsaanbod voor beide leergebieden via een gradueel opgebouwd instrument. Hiermee waarborgen zij ook de verticale samenhang.
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

De kleuteronderwijzers werken sterk kindgericht. Vragen, wensen, ervaringen en interesses van de kleuters vormen het uitgangspunt van het onderwijsaanbod. De kleuteronderwijzers consulteren hierbij het leerplan om dit aanbod te toetsen aan de leerplandoelen en indien nodig aan te vullen. De geïntegreerde en projectmatige aanpak garandeert een sterke afstemming op de aanschouwelijke werkelijkheid en op de leef- en interessewereld van de kleuters. Ook versterkt deze werking de horizontale samenhang met andere leergebieden.

De kleuteronderwijzers creëren een stimulerende leeromgeving die het ontwikkelingsproces van de kleuters sterk bevordert. Zij weten de kleuters te boeien en uit te dagen en accentueren nadrukkelijk het project in het klasbeeld. Dit vormt een verrijking voor het inlevingsvermogen van de kleuters. Zintuiglijke waarnemingen, doe-opdrachten, uitstappen en de aanwezigheid van experts ondersteunen het project en brengen de betrokkenheid, de werkelijkheidsgerichtheid en het beleavingsniveau zo hoog mogelijk. Voor het domein techniek confronteren de kleuteronderwijzers de kleuters met probleemstellingen en experimenten. Ze activeren de probleemoplossende denkstrategieën van de kleuters tijdens het handelen en verwoorden. Ook op onverwachte gebeurtenissen en actualiteit spelen de kleuteronderwijzers in. Zij spreken voortdurend de totale persoonlijkheidsvorming van de kleuters aan. Dagelijks hebben de kleuteronderwijzers binnen de projecten aandacht voor wiskundige initiatie. Zij organiseren zowel geïntegreerd als intentioneel heel wat betekenisvolle en uitdagende activiteiten die de ontwikkeling van de wiskundige begrippen en vaardigheden ondersteunen. Afspraken in het schoolwerkplan wijzen hierbij op de aandacht voor verticale samenhang. De speelleerhoeken hebben een rijke invulling en zijn erop gericht om kleuters zelf handelend en in een realistische context te laten exploreren, experimenteren en wiskundige ervaringen te laten opdoen.

De kleuteronderwijzers spannen zich dagdagelijks in om de zelfstandigheid van de kleuters te bevorderen. Door het deskundig gebruik van onder meer een keuzebord en van stappenplannen stimuleren zij de zelfwerkzaamheid en de zelfsturing van de kleuters. Verschillende doordachte organisatievormen bevorderen ook het 'leren kiezen' en 'leren leren'. De oudste kleuters krijgen eveneens kansen om door middel van contractwerk hun eigen functioneren in handen te nemen.

Coöperatieve en (inter)actieve werkvormen, het toewijzen van rollen en taken behoren tot de eigenheid van de klaswerking.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

De kindgerichte en stimulerende begeleidingsstijl van de kleuteronderwijzers zorgt ervoor dat de kleuters zich thuis voelen en zich geapprecieerd weten. Een duidelijke structuur en klasorganisatie bevorderen het onderwijsleerproces van de kleuters. De organisatie zet in op een flexibele afwisseling in de groepsindeling binnen de klasgroep. Het kleuterteam wendt de onderwijstijd functioneel aan. Actieve lesmomenten en weerkerende activiteiten zoals onder meer toilet-, eet- en drankmomenten sluiten op elkaar aan. Zo krijgt de onderwijstijd een optimale invulling.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Volgens de vereisten van het leerplan zijn de materialen voor wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek aanwezig. De kleuteronderwijzers leveren inspanningen om van de klas en het schooldomein een leef- en leerruimte te maken. De inrichting van de klaslokalen biedt kansen voor de ontwikkeling van de diverse ontwikkelingsaspecten van kleuters. De kleuteronderwijzers verrijken bewust de hoeken om de wiskundige inzichten van de kleuters te versterken en hun wereldoriënterende vaardigheden te ontwikkelen. Het 'wiskunde-huisje' dat de kleuteronderwijzers ontwierpen, faciliteert het nastreven van de leerplandoelen. Hiermee oefenen de kleuters alle wiskundige inzichten en vaardigheden die het leerplan voorschrijft. Met behulp van ICT-toepassingen krijgen zij de kans om deze inzichten en vaardigheden verder in te oefenen. In het klasbeeld staan steeds informatieve boeken in functie van het project.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatiepraktijk steunt voor het leergebied wiskunde voornamelijk op observaties van de kleuteronderwijzers. Die observaties richten zich op de vooropgestelde leerplandoelen bij het aanbod. De kleuteronderwijzers gaan ook systematisch na of de kleuters de wiskundige begrippen en de streefwoordenschat verwerven die zij in de projecten nastreven. Bij de oudste kleuters vervolledigen de kleuteronderwijzers de beeldvorming over de wiskundige ontwikkeling met enkele gestandaardiseerde testen. Zij registreren relevante gegevens in het digitaal leerlingendossier met het oog op eventuele bijsturing van de aanpak. Tevens zijn deze gegevens de basis voor een remediërend of verrijkend aanbod. Indien nodig ondersteunt de zorgleerkracht de verdere verfijning van de beeldvorming, in het bijzonder bij kleuters met specifieke noden.

Voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek gebeurt de evaluatie deels in de kringen via gerichte vraagstelling. De kleuteronderwijzers hechten hierbij veel belang aan het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters. Daarnaast doen de kleuters heel vaak aan zelfevaluatie. Van deze zelfevaluatie, die vooral gericht is op beleving, welbevinden, betrokkenheid, werkhouding en sociale vaardigheden, staat een neerslag in het kleuterrapport. Deze is echter weinig doelgericht ten aanzien van de onderwijsdoelstellingen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Wanneer de kleuters overgaan naar een volgende groep, organiseren de kleuteronderwijzers overgangsgesprekken. Zo krijgen ze zicht op de beginsituatie van elke kleuter. Hun gerichte observaties en het kindvolgsysteem vervullen de beeldvorming.

Alle kleuteronderwijzers ondernemen passende zorginitiatieven op het niveau van de preventieve basiszorg. Ze vertrekken vanuit hun observaties of vanuit informatie uit de genormeerde toetsen. De analyse van deze gegevens leidt tijdens het intern zorgoverleg (IZO) tot afspraken in verband met zorginterventies in de verschillende fases van het zorgcontinuüm. Kleuters die minder goed scoren krijgen gerichte ondersteuning door de zorgleerkracht. Zij benut speelleermomenten om deze kleuters klasintern of - extern te remediëren en gebruikt hiervoor uitdagend, doelgericht spel materiaal. Het transparant, planmatig en gefaseerd handelingsgericht werken is hierbij in ontwikkeling.

De kleuteronderwijzers investeren sterk in een goed laagdrempelig contact met de ouders wat de ontwikkeling van de kleuters ten goede komt.

Begeleiding
Sociale en emotionele
begeleiding
Sociale vaardigheden
School- en klasklimaat

De kleuteronderwijzers hebben grote aandacht voor het welbevinden, het positief zelfbeeld en de talenten van elke kleuter. Ook het optimaliseren van de sociale vaardigheden van de kleuters dragen zij hoog in het vaandel. Wekelijks voorzien zij activiteiten die gekoppeld zijn aan een instrument dat de sociale omgangstaal analyseert en verrijkt.

Tijdens het intern zorgoverleg en multidisciplinair overleg bespreken de participanten kleuters die kampen met sociaal-emotionele problemen en gaan zij op zoek naar passende interventies. Dit resulteert in een veilig en positief klasklimaat.

Om de drempel te verlagen bij de overgang van de kleuter- naar de lagere afdeling organiseren de betrokken (kleuter)onderwijzers geregeld integratieactiviteiten. Inhoudelijk stemmen ze aspecten van de klaswerking op elkaar af.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De resultaten die het schoolteam voorlegt, tonen aan dat de leerlingen in voldoende mate de eindtermen van wiskunde bereiken. Het doelgerichte en realistische onderwijsaanbod is, met behulp van een onderwijsleerpakket, evenwichtig en volledig voor alle domeinen. De leerbegeleiding is erop gericht om bij alle leerlingen een zo groot mogelijke leerwinst te bereiken.

Curriculum	De onderwijzers gebruiken al enkele jaren hetzelfde onderwijsleerpakket in alle klassen. Hoewel dit pakket richtinggevend is voor het onderwijsaanbod gaan zij er flexibel mee om. De onderwijzers voerden enkele aanpassingen door die zij aftoetsten aan het leerplan. Zij vertrouwen erop dat het onderwijsleerpakket alle leerplandoelen omvat.
Onderwijsaanbod	De onderwijzers spannen zich in om met de leerlingen de eindtermen te bereiken. In enkele klassen geven ze alle leerstof zonder hierbij onderscheid te maken tussen basisdoelen en differentiële doelstellingen. Dit staat het doelgericht differentiëren in de weg.
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Vanuit de visie van de leefschoon krijgen de leerlingen wekelijks een planning met lesonderwerpen en bijhorende taken. De onderwijzers geven een korte, krachtige instructie waarna de leerlingen individueel of in groep aan de slag gaan. Het is de verantwoordelijkheid van de leerlingen om tegen het einde van de week klaar te zijn met alle taken. Focusdoelen afbakenen en aan de leerlingen meedelen ter oriëntering van de les krijgen weinig aandacht.

De verschillende domeinen van het leergebied komen systematisch, evenwichtig en in voldoende samenhang aan bod. Niettegenstaande het domein 'attitudes' minder intentioneel aan bod komt, krijgt dit toch voldoende aandacht.

Voor de verticale samenhang vertrouwen de onderwijzers op de opbouw van het onderwijsleerpakket. Daarnaast bestaan op schoolniveau verschillende afspraken over onder meer referentiematen en rekenstrategieën. Waar mogelijk zoeken de onderwijzers aanknopingspunten met de projectwerking om horizontale samenhang te versterken.

De onderwijzers leveren tevens inspanningen om de leergebiedoverschrijdende eindtermen, sociale vaardigheden en leren leren ruim aan bod te laten komen. De leerlingen krijgen kansen om problemen op te lossen gebruik makend van stappenplannen, heuristieken en een onthoudboek.

De onderwijzers doen een beroep op de voorkennis van de leerlingen. Om de betrokkenheid van de leerlingen te verhogen vertrekken zij vanuit reële situaties of levensechte probleemstellingen. Zij werken vaak met coöperatieve werkvormen en activerende leervormen en zetten groepswork doordacht en flexibel in. Ook bij hoekenwerk en contractwerk leggen zij de focus op actief en inzichtelijk rekenen. Tijdens de lesobservaties stelde de onderwijsinspectie vast dat enkele onderwijzers klassikaal en gestuurd les geven waarbij ze zelf handelen en richting geven in plaats van een beroep te doen op leerlingeninitiatief en op het probleemoplossend denken van de leerlingen.

Leerlingen die er nood aan hebben krijgen verlengde instructie of extra begeleiding door de onderwijzers. Het onderwijsleerproces op een correcte manier ondersteunen door handelend rekenen is niet voor alle onderwijzers een verworvenheid. Leerlingen op eigen initiatief leren gebruik maken van ondersteunend materiaal en leren schematiseren krijgen ook minder consequent aandacht. De onderwijzers bieden de leerlingen wel kansen om verschillende oplossingswijzen met elkaar te vergelijken.

Om het domein meten actief en voldoende aan bod te laten komen maakte het team van de lagere afdeling enkele afspraken rond te nemen interventies. De onderwijzers van de onderbouw zetten in op automatiseren van het hoofdrekenen via zelfgemaakte oefenbladen en allerhande spelletjes en tijdens korte, frequente oefenmomenten.

De zelfreflectie en evaluatie aan het einde van de les mist in sommige klassen diepgang. Deze blijft vaak beperkt tot een gesprekje over het welbevinden van de leerlingen en de mate waarin ze betrokken waren. Doelgerichte feedback over het lesonderwerp is er minder aan de orde.

Materieel beheer

Uitrusting

*Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen*

Op school is een ruim aanbod ondersteunend didactisch materiaal aanwezig. Positiestelselmateriaal om tijdens de lessen aanvankelijke wiskunde de afstand tussen het concreet en abstract handelen te overbruggen, ontbreekt. De leerlingen stimuleren om op eigen initiatief concreet of gestructureerd materiaal of functionele schematisering adequaat te gebruiken om het inzichtelijk leerproces te ondersteunen is niet voor alle onderwijzers een verworvenheid.

De onderwijzers zorgen voor een degelijk en functioneel bordschema. De bruikbare wandplaten zijn in de verschillende klassen op elkaar afgestemd.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing*

De onderwijzers volgen dagdagelijks de leervorderingen van de leerlingen op in de werkboeken. Op de individuele weekplanningen geven zij feedback over de leerprestaties. Verder gebruiken ze na elk afgewerkt hoofdstuk vooral methodetoetsen om de vorderingen van de leerlingen in kaart te brengen. Hierbij evalueren zij de verschillende domeinen van het leergebied op een evenwichtige en representatieve wijze. De onderwijzers toetsen kennis, inzicht en vaardigheden bij de leerlingen. Tussenin nemen sommigen kortere toetsen af om te peilen naar de mate van automatisatie bij onder meer tafelkennis. Alle leerlingen krijgen inhoudelijk vrijwel uniforme toetsen.

De leerlingen evalueren zichzelf regelmatig. Deze evaluaties gaan over welbevinden, betrokkenheid, leer- en werkhouding en algemene attitudes. Het leerproces, verworven inzichten en vaardigheden komen hierbij minder aan bod.

Verschillende onderwijzers maken foutenanalyses na de toetsen met aandacht voor de foutenfrequentie en om niet bereikte leerdoelen op te sporen. Indien wenselijk sturen zij het klassikaal aanbod bij. Leerlingen die moeilijker leerinhouden verwerven, krijgen remediëringsoefeningen tijdens de remediëringlessen. De onderwijzers wendten het hoekenwerk niet aan als vorm van remediëren.

Twee keer per schooljaar nemen de onderwijzers gestandaardiseerde testen van het leerlingvolgsysteem af. De resultaten van deze testen leiden vooral tot herhalingsoefeningen aan de leerlingen aanbieden. Ondanks de groeiende aandacht van de onderwijzers voor procesevaluatie resulteren de foutenanalyses van de verschillende toetsen zelden tot een diepgaande analyse naar de aard en de oorzaak van de fouten. Met de leerlingen diagnostische gesprekken voeren over hun oplossingsstrategieën doen de meeste onderwijzers niet.

De leerlingen nemen al meerdere jaren deel aan externe toetsen. De zorgcoördinator analyseert de outputgegevens die deze deelname oplevert en deelt deze mee aan het schoolteam. Deze analyse resulteerde in enkele gerichte bijstellingen voor het domein meten.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De gegevens uit de overgangsgesprekken en de gegevens uit het leerlingvolgsysteem voeden een brede beeldvorming over de wiskundige ontwikkeling van de leerlingen. Observaties, leerlingenwerk, leerpakketgebonden en gestandaardiseerde testen verfijnen dit beeld in de loop van het schooljaar. In het leerlingvolgsysteem zijn vooral gegevens over kennis en vaardigheden opgenomen, in mindere mate over wiskundige attitudes.

De onderwijzers spannen zich in om een degelijke preventieve basiszorg te realiseren. Zij zorgen voor een positief klasklimaat en dragen welbevinden hoog in het vaandel. Zij bieden de leerlingen instructie op maat, differentiatie tijdens de inoefenfase, ondersteuningsmaterialen en bijkomende oefeningen. Voor leerlingen die moeite hebben om het klassikaal aanbod te verwerven voorzien de onderwijzers vooral in compenserende en dispenserende maatregelen.

Tijdens het intern zorgoverleg en het multidisciplinair overleg bespreken de onderwijzers op regelmatige basis de leerlingen met problemen of met bijzondere noden voor wiskunde. Een scherpe analyse stellen bij specifieke wiskundige problemen is geen verworvenheid. Hierdoor missen besprekingen soms diepgang en is de verhoogde zorg te weinig specifiek.

De onderwijzers kunnen een beroep doen op de zorgleerkracht voor klasinterne of –externe ondersteuning. De zorgleerkracht voorziet remediërende oefeningen voor de leerlingen die er nood aan hebben. Het gestructureerd, planmatig en handelingsgericht werken is hierbij in ontwikkeling.

De onderwijzers begeleiden samen met het zorgteam bepaalde leerlingen naar de 1B-stroom. Voor deze leerlingen werkten zij een planmatig doelgericht zorgtraject uit.

3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De onderwijzers bereiken met hun leerlingen de eindtermen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate. Ze realiseren een doelgericht en evenwichtig werkelijkheidsgericht onderwijsaanbod waarin alle domeinen aan bod komen. De verschillende domeinen krijgen een brede en doelgerichte invulling met oog voor horizontale samenhang met andere domeinen en leergebieden. De onderwijzers kiezen bewust voor een ervarings- en kindgerichte aanpak waarbij de leefwereld, interesses en keuzes van de leerlingen centraal staan. Leerlingen krijgen ruim de kans om de domeinen actief te verkennen.

3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De onderwijzers bereiken met hun leerlingen de eindtermen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate. Het projectmatig en thematisch onderwijsaanbod staat in relatie tot het leerplan. De onderwijzers realiseren een doelgericht en voldoende evenwichtig werkelijkheidsgericht onderwijsaanbod waarin alle domeinen aan bod komen. Leeruitstappen, waarnemingen, experimenteren en exploreren ondersteunen de brede vorming. De onderwijzers schakelen krachtige, interactieve werkvormen in die het onderwijs verlevendigen. De materiële uitrusting is voortreffelijk.

3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	Vanuit de visie van de leefschool is het een afspraak op schoolniveau om de
Onderwijsaanbod	leerplannen muzische vorming, mens en maatschappij, wetenschappen en
<i>Referentiekader</i>	techniek en sociale vaardigheden in projecten of thema's uit te werken. Hierbij
<i>Planning</i>	opteren de onderwijzers om telkens twee opeenvolgende schooljaren op weg
<i>Evenwichtig en volledig</i>	te gaan met dezelfde leerlingen. Deze aanpak verhoogt het welbevinden bij de
<i>Samenhang</i>	leerlingen en faciliteert de brede beeldvorming. Beiden resulteren in leerwinst.
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	
	De onderwijzers plannen hun onderwijsaanbod voor de leergebieden mens en
	maatschappij en wetenschappen en techniek aan de hand van het leerplan. Zij
	kennen de visie en de uitgangspunten van het leerplan, waarin het
	onderzoekend ontdekken centraal staat. De meesten hebben ook een goed
	zicht op de verschillende leerplandoelen waaraan ze met hun leerlingen
	moeten werken en op de mate waarin deze doelen verworven moeten zijn
	(aanzetten, bereiken of bewust verder meenemen).
	De onderwijzers registreren maandelijks de leerplandoelen die aan bod
	kwamen. Op deze manier bewaken ze de volledigheid van het aanbod.

De onderwijzers zorgen ervoor dat de verschillende domeinen aan bod komen binnen de rijk gevulde thema's en projecten. De keuze van de projecten en de invulling ervan ligt volledig in handen van de leerlingen. De leerlingen leren hun belangstelling vertalen naar onderzoeksvragen, waarbij ze van bij de aanvang een sturende rol krijgen. Zij zijn er zich van bewust dat het project aan enkele criteria moet voldoen. De onderwijzers spiegelen de door de leerlingen vooropgestelde activiteiten aan het leerplan en sturen indien nodig bij in functie van de doelgerichtheid. Leerplandoelen die onvoldoende door de projectwerking aan bod komen, vangen de onderwijzers op met thematische lessen, GWP en mini-projecten. Enkele aspecten van de projectwerking krijgen vorm in het hoekenwerk.

Tijdens de waardevolle kringwerking bereiken de leerlingen heel wat leerplandoelen voor mens en maatschappij. Ook het nastreven van de doelen sociale vaardigheden komt hier ruimschoots aan bod.

Bij de opbouw van de projecten besteden de onderwijzers aandacht aan de totale persoonlijkheidsontwikkeling van de leerlingen. Hoofd, hart en handen komen aan bod binnen elk project. Als toemaatje volgt telkens een door de leerlingen gekozen afsluitmoment.

Het is een afspraak op schoolniveau om de projecten via een vaste structuur voor te bereiden. Het functioneel en transparant plannen van de onderwijsdoelstellingen binnen de projecten en thema's is geen verworvenheid.

De onderwijzers hebben geregeld overleg over de leerinhouden die in de verschillende graden aan bod komen zodat de verticale samenhang gegarandeerd blijft. Over het exploreren van de schoolomgeving hebben de onderwijzers informeel overleg om overlappingen uit te schakelen.

Zij streven door de projectwerking naar een sterke horizontale samenhang in het aanbod. Binnen elk thema of project streven zij een aantal leergebiedoverschrijdende eindtermen na rekening houdend met de inhoud van de schooleigen leerlijnen.

Bij elk project of thema hoort een zelfontworpen verwerkingsbundel voor de leerlingen. Leerkrachtafhankelijk is de informatie in deze bundels niet steeds even relevant.

De onderwijzers hebben veel aandacht voor het actief verkennen van de realiteit. Zij garanderen een ervarings- en kindgerichte aanpak, waarbij de visie van het leerplan ten volle tot uiting komt. Functionele milieu-, gezondheids- en verkeerseducatie zijn belangrijke pijlers om de leerlingen inzicht en respect bij te brengen voor de natuurlijke omgeving en het eigen lichaam. De verschillende vaste en flexibele kringen, de sterke aandacht voor actualiteit en conflicthantering ontwikkelen bij de leerlingen respect en verantwoordelijkheid ten opzichte van mens en natuur. De waardevolle leeruitstappen, experts in de klas en extramurosactiviteiten voeden de intrinsieke motivatie. De onderwijzers stellen het onderzoekend en experimenterend leren centraal.

Het domein techniek werd de laatste schooljaren uitgebreid onder de loep genomen. De onderwijzers bereiden deze activiteiten goed voor aan de hand van een techniekfiche. Zij hebben hierbij oog voor het begrijpen, duiden en hanteren van de verschillende kerncomponenten van techniek.

De onderwijzers besteden de laatste jaren ook veel aandacht aan het verwerven van algemene wereldoriënterende vaardigheden. De leerlingen leren gebruik maken van bronnenmateriaal en ook ICT wendden zij zinvol aan.

De projectmatige aanpak, coöperatieve werkvormen en flexibele groeperingsvormen zorgen voor interactief onderwijs en voor boeiende leersituaties. Voortdurend voorzien de onderwijzers actieve werkvormen en betekenisvolle activiteiten met accent op leerlingeninitiatief en ondernemerschap. Het takenbord, de weekplanning en verschillende stappenplannen ondersteunen de leerlingen bij het kiezen en plannen.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over voldoende informatie- en documentatiebronnen die ze passend inschakelen tijdens de instructie- en verwerkingsfase. Zij wendden de ICT- en multimediale technologie zinvol aan. De aanwezige materialen motiveren de leerlingen tot actie en stimuleren hun ontwikkeling.

De onderwijzers wendden de tijd- en ruimtekaders dynamisch en functioneel aan.

Het duidelijk vastzetten van cruciale leerinhouden op het einde van een project of thema is geen gewoonte bij de meeste onderwijzers.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Kindvolgsysteem

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De project- en kringwerking impliceert in alle klassen dagelijks evaluatiemomenten. De leerlingen krijgen hierbij tal van kansen om zichzelf en de medeleerlingen te evalueren. Deze evaluaties gaan vooral over betrokkenheid en welbevinden tijdens het project.

De onderwijzers evalueren op regelmatige basis ook de leer- en leefhouding en attitudes van de leerlingen. Deze items zijn tevens onderwerp van zelfevaluatie bij de leerlingen.

Bij de oudste leerlingen nemen de onderwijzers geregeld toetsen af waarmee ze naar kennis, inzichten en vaardigheden peilen. In de andere klassen staat de evaluatie evenwel niet helemaal op punt. Ze is momenteel te sterk gefocust op attitudes, welbevinden en betrokkenheid en te weinig op de leergebiedspecifieke leerplandoelen in functie van kennis, inzichten en vaardigheden.

De vorderingen van de leerlingen zijn voor beide leergebieden niet opgenomen in het leerlingvolgsysteem. Wel stimuleren de onderwijzers voortdurend de talenten van de leerlingen.

De leerlingen nemen deel aan externe eindtoetsen voor wereldoriëntatie (mens en maatschappij en wetenschappen en techniek). Het schoolteam greep deze externe evaluatie aan om gezamenlijk te reflecteren over het onderwijsaanbod en enkele aanpassingen door te voeren voor tijd en ruimte.

Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De onderwijzers hechten heel veel belang aan welbevinden, talenten en interesse als hoekstenen in het leerproces en de algemene ontwikkeling van de leerlingen. De onderwijzers bieden vaak werkvormen aan waarbij er specifieke aandacht uitgaat naar sociale en relationele vaardigheden. Tijdens het intern zorgoverleg bespreken de onderwijzers met het zorgteam de leerlingen die problemen hebben met leren leren binnen de projecten. Ook voor leerlingen die kampen met socio-emotionele problemen voorzien zij interventies. Slechts occasioneel voorzien de onderwijzers remediëring van fundamentele vaardigheden. Wel krijgen leerlingen volgens hun noden meer of minder begeleiding bij het uitwerken van de projecten.
Begeleiding Afstemming met partners	De onderwijzers werken heel nauw samen met de ouders. De ouders krijgen een actieve rol toebedeeld in de dagelijkse werking en zijn mee verantwoordelijk voor een harmonieuze samenleving in de school. Zij nemen actief deel aan projecten en kringen. Tussen de onderwijzers en de ouders is er een goede, vlotte communicatie. De onderwijzers communiceren over hun werking met beeldmateriaal op de website, projectmappen en diverse demonstraties en voorstellingen. Elke klasgroep heeft een 'klasouder' die fungeert als brug tussen de betreffende klastitularis en de ouders.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles, risicoanalyses en inspraak van het personeel uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. De werkwijze van de school toont aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen. Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen die voldoende uitgeschreven zijn. Het schoolbestuur voorziet een voldoende budget om de tekorten en inbreuken weg te werken.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten en van de preventieadviseur blijkt dat de opgemerkte tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne systematisch in kaart worden gebracht, opgevolgd en aangepakt.

Wat de gezondheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving betreft, stelt de onderwijsinspectie vast dat zowel de sanitaire installaties als het onderhoud ervan voldoen.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee ze tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school en de blijvende opvolging door het schoolbestuur.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Aanvangsbegeleiding

Doelgerichtheid Door de sterke groei van de school is er de laatste jaren een aanzienlijke instroom van nieuwe leerkrachten. De doordachte aanvangsbegeleiding kadert in het professionaliseringsbeleid van de school. Het schoolteam vindt het hierbij essentieel dat alle leden zich verbonden voelen met de werking en de visie van de leefschole en dat ze op de hoogte zijn van de maatschappelijke evoluties en de recente ontwikkelingen.

Binnen de scholengroep zijn procedures en afspraken vastgelegd die bepalend zijn voor de wijze waarop het schoolteam nieuwe teamleden informeert en ondersteunt.

Het beleid wil de professionele kwaliteiten van nieuwe leerkrachten optimaal ontwikkelen via permanente begeleiding, zowel met het oog op hun individueel welbevinden, als met het oog op integrale kwaliteitszorg in het onderwijs.

Ondersteuning Het document 'Welkomstbrochure scholengroep 18' vormt de basis van de aanvangsbegeleiding op schoolniveau en is erop gericht om nieuwe leerkrachten snel wegwijs te maken in de dagelijkse schoolwerking. Daarnaast krijgen nieuwe leerkrachten nog enkele zinvolle documenten aangereikt.

De directeur vindt de ondersteuning van nieuwe leerkrachten essentieel en maakt hier dan ook veel tijd voor vrij. Zij neemt het onthaal, de begeleiding, de coaching en de opvolging van de startende leerkrachten op zich. Bij de indiensttreding doorloopt zij met de nieuwe leerkracht het coachingstraject. De nadruk ligt daarbij op ontwikkeling. In overleg met de directeur bakent de beginnende leerkracht werkpunten en ontwikkelingsmogelijkheden af. Een collega krijgt het meter-/peterschap. Nieuwe teamleden kunnen ook rekenen op de ondersteuning van andere (parallel)collega's om zich de specificiteit van de school- en klaswerking eigen te maken. Zo creëert het team een schoolcultuur waarin het accent ligt op wederzijdse verrijking en ondersteuning.

Hospiteren bij collega's, interne vorming en (in)formeel overleg vormen belangrijke sleutels voor het leren van elkaar. Samen met de gerichte nascholing ondersteunen ze de persoonlijke professionele ontwikkeling van de beginnende leerkracht.

Van bij de instap creëert het team een veilig klimaat voor de beginnende leerkracht, zodat die zich meteen thuis en ondersteund voelt en mee stapt in de schoolontwikkeling.

- Doeltreffendheid** De nieuwe teamleden krijgen de kans om het traject aanvangsbegeleiding te evalueren. Zij beoordelen het als bijzonder waardevol. Ze appreciëren de duidelijkheid in de verwachtingen en de heldere afspraken. Ze weten zich gesteund door directie en collega's. Ze beschouwen het als een bijzonder leerrijke ervaring om in deze school de eerste stappen te kunnen zetten. Via functionerings- en evaluatiegesprekken en tal van klasbezoeken volgt de directeur de ontwikkeling op. De directeur spoort ook eventuele minpunten in de aanvangsbegeleiding op. Die zetten op hun beurt aan tot verbetering van het proces.
- Ontwikkeling** Het traject aanvangsbegeleiding werd verschillende keren bijgestuurd na evaluatie. De directeur en het schoolteam geven aan dat het momenteel erg functioneel is.

4.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De gezamenlijke visieontwikkeling start vanuit het uitgangspunt dat alle leerlingen recht hebben op kwaliteitsvol, uitdagend en motiverend onderwijs. Het schoolteam wil alle leerlingen optimale kansen bieden door ze op te volgen en te ondersteunen. Het hecht ook veel belang aan een constructieve samenwerking met de ouders. De vier fases van het zorgcontinuüm vormen het uitgangspunt voor het zorgbeleid. Het zorgteam is reeds goed vertrouwd met deze fases, bij de leerkrachten is de inhoud ervan in mindere mate geïmplementeerd. Bij de samenstelling van het zorgteam streeft de directeur naar een groep leerkrachten met een gelijkgerichte visie die deskundigheid opbouwt en zich inzet voor de leerbegeleiding. De taakinvulling van de zorgcoördinator en de zorgleerkrachten is duidelijk afgebakend. Er is transparantie naar de leerkrachten en de ouders. Het vormt een uitdaging voor het zorgteam om via operationele doelen de zorgvisie verder te concretiseren zodat het voor iedereen duidelijk is waar de school op korte en lange termijn naartoe wil werken.
- Ondersteuning** De leerkrachten treffen heel wat acties om het welbevinden, de betrokkenheid en de sociale vaardigheden van de kinderen te optimaliseren. Zij spelen flexibel in op de behoeften van de kinderen, dit zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling. Zij voorzien heel wat differentiatie maatregelen en zijn bereid zich verder te verdiepen in het realiseren van een sterke preventieve basiszorg. De kleuterafdeling differentieert in het materialenaanbod en in de gevarieerde werk- en groeperingsvormen. In de lagere afdeling kunnen leerlingen met leerstoornissen terugvallen op stimulerende, compenserende en dispenserende maatregelen. Leerlingen met leerachterstand voor wiskunde krijgen een apart traject met extra ondersteuning.

De zorgcoördinator coördineert de zorginitiatieven, ondersteunt het zorgbeleid op schoolniveau en remedieert leerlingen van de bovenbouw. De zorgleerkrachten in de lagere afdeling bieden aanvullend klasinterne en – externe hulp op leerlingenniveau, dit zowel voor leerlingen met leerachterstand als voor anderstalige leerlingen. In de kleuterafdeling ondersteunt de zorgleerkracht ontwikkelingsbedreigde en anderstalige kleuters door taalactiverende en taal- en denkstimulerende interventies.

De zorgleerkrachten houden een logboek bij waarin zij de verschillende zorginterventies noteren. Het vormt een uitdaging voor hen om een gefaseerd, transparant zorgplan te ontwikkelen waarin ze op transparante wijze zorginterventies op (middel)lange termijn voorzien voor leerlingen met specifieke noden.

Het zorgteam krijgt elke teamvergadering de kans om zorgonderwerpen te communiceren met het team.

Tijdens het intern en het extern zorgoverleg is er aandacht voor de vragen van de teamleden. In deze overlegmomenten brengen de leerkrachten samen met het zorgteam de ontwikkelingsevolutie van de kinderen in kaart. Op die manier willen ze risicoleerlingen tijdig detecteren en ingrijpen indien nodig. Verschillende leerkrachten ervaren de concrete analyse van deze problematieken als een hele uitdaging. Afgesproken zorginitiatieven, verantwoordelijkheden en afspraken expliciteren in een functioneel document is in ontwikkeling.

De leerkrachten wenden de gegevens uit het leerlingendossier ook aan om bij de overgang van het ene naar het andere leerjaar de ‘volgende’ leerkracht grondig te informeren zodat deze snel en adequaat kan inspelen op eventuele bestaande leer- of ontwikkelingsachterstanden.

Doeltreffendheid Het schoolteam heeft geen strategie om haar totale zorgwerking formeel te evalueren. Toch heerst er binnen het schoolteam een cultuur van voortdurend overleggen, evalueren en bijsturen.

Tijdens het intern zorgoverleg bespreken de leerkrachten met het zorgteam het effect van de genomen interventies van de leerlingen die ze begeleiden. Vanuit deze evaluatie zetten zij de zorginterventies verder of sturen ze bij.

Ontwikkeling De directeur stuurt de ontwikkelingsdynamiek aan en zet samen met de zorgcoördinator de koers uit. Zij kunnen hierbij steeds rekenen op de steun van de verschillende zorgleerkrachten. Samen gaan zij, in overleg met het team, op zoek naar nieuwe middelen en inzichten om de ontwikkelingskansen van kinderen te optimaliseren. Prioritair willen zij gericht inzetten op meer preventieve interventies om uitval bij leerlingen te voorkomen. De globale zorgwerking baseren op de principes van handelingsgericht en handelingsplanmatig werken is in ontwikkeling.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directeur weet door haar passie voor het concept 'leefschool' de teamleden te inspireren, te motiveren en te stimuleren. Ze toont oprechte betrokkenheid door haar persoonsgerichte begeleiding en coaching. Zij waakt erover dat het welbevinden bij alle schoolparticipanten hoog is.
- Met haar interpersoonlijke en communicatieve vaardigheden weet ze haar team mee te krijgen in veranderingsprocessen. Ze kan rekenen op het vertrouwen en de vernieuwingsbereidheid van haar teamleden om het onderwijs steeds kwaliteitsvoller te maken.
- De directeur hanteert een transparante en democratische leiderschapsstijl. Zij ijvert steeds naar consensus maar durft knopen door te hakken. De teamleden weten haar toegankelijkheid en openheid ten aanzien van alle onderwijsparticipanten sterk te waarderen. De directeur verwacht wederkerig openheid en verantwoordelijkheid voor het reilen en zeilen van de school. Het 'samen' school maken is prioritair.
- De zorgcoördinator geeft mee gestalte aan het schoolbeleid. Samen met de directeur plant zij acties en volgt ze mee op of de uitvoering ervan in de richting van het gewenste doel evolueert.
- Visieontwikkeling** De directeur wil alle teamleden bewust maken van de leefschoolprincipes. Zij ziet het als een constante uitdaging om in functie van de gelijkgerichtheid nieuwe teamleden onder te dompelen in de specifieke leefschoolvisie en – praktijk. De leefschoolpedagogiek speelt mee om beslissingen te nemen. De vijf fasen van deze pedagogiek zijn richtinggevend voor het schoolwerkplan. Ook in de praktijk zijn deze fasen waarneembaar.
- In de school heerst een cultuur van zorg dragen voor elkaar, wat het welbevinden van alle betrokkenen verhoogt.
- Besluitvorming** De democratische en participatieve besluitvorming is een voorbeeld van goede praktijk. Zowel de directeur, de leerkrachten, de leerlingen en de ouders krijgen ruim de kans om het beleid actief mee te sturen.
- De directeur plant met regelmaat doelgerichte teamvergaderingen waarin het pedagogische luik een voorname plaats krijgt. De teamleden geven invulling aan de agenda. In functie van de prioriteiten zorgen de leerkrachten voor informatiedoorstroming van gevolgde nascholingen.
- Alle teamleden nemen verantwoordelijkheden op via werkgroepen. De werkgroepen creëren een actieplan en delen dit met het team. De zinvolle acties sluiten aan bij het jaarthema en bij de schoolvisie.
- De goede verstandhouding tussen de teamleden onderling en de vele informele overlegmomenten hebben een positieve invloed op de schoolontwikkeling. Deze school kenmerkt zich door een doeltreffende communicatie met interne en externe partners.

- Kwaliteitszorg** Het schoolteam beschikt over een veelheid aan outputgegevens zoals de resultaten van externe eindtoetsen, resultaten van het leerlingvolgsysteem, tevredenheidsonderzoeken en een evaluatie van het leiderschap. De directeur en de zorgcoördinator analyseren deze gegevens en bespreken ze met het team. Het schoolteam distilleert in overleg verbeteracties. Illustratief hiervoor is de aandacht die uitgaat naar Frans en naar het domein meten. In een cultuur van samenwerken en elkaar motiveren en stimuleren creëert het team een sterke bereidheid om prioriteiten aan te pakken. Het schoolteam beschikt hierbij over een dynamisch schoolontwikkelingsplan dat het elk jaar evalueert. De evaluatie is de beginsituatie voor het bepalen van nieuwe prioriteiten. Dit gedreven schoolteam ziet het als een uitdaging om door professionalisering, overleg en open communicatie de onderwijskwaliteit steeds te verbeteren in het belang van alle kinderen.
- Talenbeleid** Deze school kan praten op een sterk geïntegreerde visie op taalvaardigheidsonderwijs. Het schoolteam detecteert aspecten van de taalontwikkeling van de leerlingen en brengt de talige noden van de leerlingen in kaart. Leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aanbod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. Leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden overwegend taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. Leerkrachten zetten werk- en groepeeringsvormen in de verschillende leergebieden in, die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. Leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren. De school verhoogt de interne expertise met betrekking tot het talenbeleid bij de leerkrachten door doelgerichte nascholingen en overlegmomenten.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet gerichte acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen.

De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen.

Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van (alle/de meeste) teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De (kleuter)onderwijzers realiseren een leerplangericht en levensecht onderwijsaanbod voor wiskundige initiatie/wiskunde.
- De (kleuter)onderwijzers bieden de leerlingen tal van kansen tot samenwerking, interactie, exploratie, handelen en experimenteren door de projectwerking en de kringen.
- De (kleuter)onderwijzers hebben binnen elk project doelgerichte aandacht voor het domein techniek.
- De kleuteronderwijzers beschikken over een samenhangend observatie- en evaluatiesysteem dat toelaat om de ontwikkeling van de totale persoonlijkheid van de kleuters in beeld te brengen.
- De (kleuter)onderwijzers benutten de onderwijstijd efficiënt door een vlot klasmanagement.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam voert een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen.
- De doeltreffende aanvangsbegeleiding van het schoolteam realiseert een positieve integratie en competentieontwikkeling van nieuwe leerkrachten.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur hanteert een coachende leiderschapsstijl en draagt het welbevinden van alle schoolparticipanten hoog in het vaandel.
- Het schoolteam past de didactische en pedagogische principes van het leefschoolconcept toe in de praktijk en gebruikt ze als richtinggevend om beslissingen te nemen.
- Het schoolteam hanteert een democratische besluitvorming waarbij alle onderwijsparticipanten samen actief verantwoordelijkheid dragen voor het schoolproject.
- Het schoolbeleid voert haar geïntegreerde visie op taalvaardigheidsonderwijs doelgericht uit.
- De manier waarop de school de tekorten van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving opspoort en beheerst, is een voorbeeld van goede praktijk.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan haar planningsdocumenten doelgerichter uitwerken.
- De onderwijzers kunnen de evaluatiepraktijk voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek doordachter en doelgerichter vorm geven.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de documenten binnen het leerlingvolgsysteem transparanter en functioneler maken.
- Het schoolteam kan de preventieve basiszorg en de verhoogde zorg versterken door een scherpere probleemanalyse van de beginsituatie en van de leerresultaten en door een deskundiger orthodidactische en gefaseerde aanpak.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Christelle HAELTERS de inspecteur-verslaggever	Martine VANDE MOORTELE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	